

Az Alföldi Erdőkért Egyesület Kutatói Napja

A 2013. november 15-én Lakiteleken megrendezett Kutatói Napon huszonegyedik alkalommal gyűltek össze a szakemberek, a kutatók, valamint a téma iránt elkötelezettek, hogy betekintést nyerjenek a referenciaértékű gyakorlati eredményeket felvonultató gazdálkodók és a szakmai kutatóműhelyek munkájába.

Az egyesület története a hetvenes évek közepéig vezethető vissza, amikor az alföldi erdőgazdálkodók, az ágazati kutatóintézetek (erdészeti és faipari), valamint a soproni egyetem megalakították a Fenyő és az Akác Termesztési Rendszereket. A jogszabályi változásokat követve a társulás elnevezése az idők során többször változott. 1979-től – Alföldi Erdőkért Polgári Jogi Társaság-ként, majd 1998-tól Alföldi Erdőkért Egyesület néven folytatta tevékenységét. Tagjaink: erdőgazdálkodók (6 síkvidéki állami Zrt. és magángazdálkodók), az Erdészeti Tudományos Intézet, valamint az oktatási intézmények, a Nyugat-Magyarországi Egyetem (Sopron), a Kiss Ferenc Erdészeti Szakképző Iskola (Szeged), a Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola és Kollégium (Ásotthalom).

A gyakorlati szakemberek és kutatók közös munkája során, 1993-ban érelődött meg az igény, hogy a kutatási eredmények gyakorlatba átültetése érdekében, évente megszervezett, konferencián – kutatói napon – kellene megosztani a tudományos gondolataikat.

Az AEE és a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. által közösen szervezett rendezvényen a közel 80 résztvevő 10 előadást, és egy felkért hozzászólást hallgathatott meg, valamint 13 posztert tanulmányozhatott át.

Hasonlóan a korábbi évekhez, napjaink egyik kiemelt, és egyben legtöbb vitát kiváltó témája, az „*Ősbonos fajok szerepe az Alföld erdőgazdálkodásában*” szerepelt vezérgondolatként.

Nem volt véletlen a témaválasztás, hiszen a síkvidéki erdőgazdálkodást alapjaiban érintő, a szárazodó klímát előrejelző modellek szerint az állományalkotó őshonos fajtáink elterjedési területei jelentősen megváltozhatnak. Ez az előrejelzés az alföldi határ termőhelyeket, az azokon található fajokat még érzékenyebben érinti. Ezt a vészjóslónak is nevezhető helyzetet Prof. dr. Mátyás Csaba így fogalmazta meg: „*az erdészeti társadalmat teljesen készületlenül*

találja egy olyan törvényességi és társadalmi környezetben, amely a gazdálkodótól a feltételezett eredeti állapot (a potenciális vegetáció) helyreállítását, de minimálisan az eddigi természetességi állapot fenntartását várja el, csökkenő mértékű beavatkozás mellett.”

Mátyás akadémikus nyitó előadásában – „*Az őshonosság fogalmával kapcsolatos elvárások és kétségek*” címmel – ezt a társadalmi felelősséget, és az azonnali cselekvés fontosságát hangsúlyozta, rávilágítva ugyanakkor az őshonosság definíciós problémáira is. Kiemelte, hogy a termőhely nem tekinthető állandónak, hiszen a termőhely ökológiai potenciálját meghatározó egyik tényező, a klíma jelen tudásunk szerint meglehetősen nagy sebességgel változik, jelentősek a klimatikus elmozdulások.

A konferencia előadói valamennyien e központi gondolathoz kapcsolódóan mutatták be a kutatási területeiket, szűkebb és tágabb környezetüket.

A rendezvényt Sulyok Ferenc, a KEFAG Zrt. vezérigazgatója nyitotta meg, majd azt követően Sódar Pál, az AEE elnöke köszöntötte a résztvevőket.

Felföldi Zoltán, Lakitelek nagyközség polgármestere, aki gyakorló erdőgazdálkodó is „*A lakitelki erdők leírása, különös tekintettel az őshonosság tükrében*” című előadásában mutatta be a rendezvény helyszínét adó községet, annak erdeit, az erdők múltját, jelenét, illetve kitekintést néhány lehetséges jövőkép felé.

Farkas Andrea, a Klíma Klub elnöke „*A klímaváltozás társadalmi elfogadottsága*” címmel tartott előadásában a civil összefogás erejéről, és a környezeti tudatosságunk mértékéről beszélt.

Szabó Tibor József, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának igazgatója „*Erdészeti igaz-*

gatás, törvényességi és társadalmi elvárások az alföldi erdőgazdálkodásban” címmel a jelenlegi jogi környezetről, az abban felmerülő gyakorlati ellentmondásokról, a lehetséges megoldási lehetőségeiről beszélt.

Filotás Zoltán, Sipos Ferenc, Bolla Bence és Hoksa Attila, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei „*A két víz közének védett és Natura 2000 erdei a változó környezeti viszonyok mellett*” című előadásukban szintén a cselekvés fontosságára hívták fel a figyelmet. Kettős megfelelési kényszer jellemzi a természetvédelmi területek erdőgazdálkodását: az őshonos fajokkal történő felújítások sikeressége, és olykor sikertelensége a klimatikus, hidrológiai viszonyok által determináltak. Ugyanakkor az idegenhonos, invazív fajokkal történő erdőfelújítások – bár kézenfekvő megoldásnak tűnnek – a jelölő élőhelyek sérülését hozhatják magukkal. E két érdek összhangba hozására javaslatok is születtek.

Tóth János és Kaulák Gergő, a NYÍRERDŐ Zrt. Fehérgyarmati Erdészeti szakemberei „*A Szatmár-Beregi kocsányos tölgyesek erdőgazdálkodási tapasztalatait*” osztották meg a jelenlévőkkel. Öröm volt hallani a működő és széles körben elfogadott elveken alapuló erdőkezelési, gazdálkodási tapasztalatokról.

Dr. Gácsi Zsolt, a Kiskunsági Erdőgazda Kft. ügyvezetője „*Napjaink erdőtelepítési tendenciáiról*” tartott előadásában kiemelte a telepítési kedv és erély csökkenését, annak okait, a fajajpolitikát, fajajválasztási érveket-ellenérveket.

Dr. Keserű Zoltán és dr. Rédei Károly, az Erdészeti Tudományos Intézetből ígéretes klónkísérlet eredményeiről adott számot a „*Fehérvényár klónok teljesítményvizsgálata alföldi száraz, homoki termőhelyen*” címmel tartott előadásában.

Benke Attila, Cseke Klára és dr. Borovics Attila, az Erdészeti Tudományos Intézetből az „Ősbonos nyárfajok genetikai változatossága a Dunántúlon” címmel tartott előadásában a fennmaradt fehér nyár és rezgő nyár, valamint a két faj természetes hibridje, a szürke nyár természetes populációk genetikai változatosságának megismerése és feldolgozásának módszereire tértek ki.

Ficzere András, a KÖTI-VIZIG vízügyi főerdésze a „Szolnoki árapasztó csatornában végzett beavatkozások árvízre gyakorolt hatásai” címmel tartott előadást. Érdekes számadatokkal szolgált a különböző „simasági egyúthatóval” jellemezhető vegetációk vízhozam-mérési eredményeiről. Megtudtuk, hogy fiatal sorközépelt nagy sortávolságú (4 m), illetve középkorú nemesnyáras erdőállomány esetén kedvező áramlási viszonyok alakultak ki. Ugyanakkor a gyepek – bár a lány szárú növényzet magassága júniusra elérheti a 1-1,5 m-t – áramlási szempont-

ból előnyös, mert növényzete elhajlik ár víz idején, azonban e tulajdonság megőrzése rendszeres karbantartást igényel, különben az invazív fa- és cserjefélék gyorsan meglepednek rajta s hirtelen lerontják az amúgy kedvező hatást.

Luzsi József, a MEGOSZ elnöke felkért hozzászólásában méltatta a Kutatói Nap összeállított programját. Kiemelte, hogy az ágazat valamennyi érintettje jelen volt, a gazdálkodóktól a felügyeleten át a környezetvédelem, a vízügy, a kutatás területéig, és nem utolsósorban a civil szektor, mint a gazdálkodás eredményeinek elsődleges megrendelője.

Szeretnénk volna a Vidékfejlesztési Minisztérium illetékes főosztályainak állásfoglalását is hallani, de nem sikerült időpontot egyeztetni! 2014-ben folytatni kívánjuk a párbeszédet a témában, kiemelten az akác és a nemesnyár fajok területfoglalása, jelentősége kapcsán.

Az egyesület jogelődje által 1994-ben alapított, és első ízben 1995-ben átadott Alföldi Erdőkért Emlékérem kítüntetést, és adományozási hagyományait az AEE tovább kívánta ápolni, biztosítva a kimagasló munkát végző szakemberek erkölcsi elismerését. Az „Alföldi Erdőkért Emlékérem”-mel az egyesület azokat a személyeket tünteti ki évről évre, akik az alföldi erdőgazdálkodás terén kiemelkedő munkát végeztek és jelentős mértékben hozzájárultak az AEE eredményes működéséhez.

Ennek szellemében 2013-ban emlékérem adományoztunk Prof. Dr. Mátyás Csaba akadémikusnak; Sári Zsolt László kereskedelmi és marketing irodavezetőnek, NYÍRERDŐ Zrt.; Fekete György Béla erdészeti igazgatónak, NYÍRERDŐ Zrt.; Luzsi Józsefnek, a MEGOSZ elnökének.

A kítüntetetteknek ezúton is gratulálunk!

Kép és szöveg: **Lipák László**
AEE titkár

Beruházás, innováció a gazdasági kihívásokkal szemben

Megkapta a műszaki használatba vételi engedélyt a SEFAG Zrt. Csurgói Faipari Gyáregységében létesített új, fedett tárolósín. A 770 négyzetméteres alapterületű tárolót a vállalat 30 millió forint saját forrásból valósította meg. E beruházással a gyár fejlesztései az utóbbi tíz évben meghaladták az egymilliárd forintos szintet.

Az ünnepélyes átadó keretében Baróczy István vezérigazgató elmondta, hogy a SEFAG Zrt. mindig elkötelezett volt amellett, hogy a faanyagot hozzáadott értékkel vigye piacra, ezért folyamatos fejlesztéseket valósított meg a csurgói gyárban. A fejlesztési folyamatok egyik eleme a legutóbb átadott csarnok is.

A gazdasági válság hatására beszűkült piac okozta kihívásra termékváltással és fejlesztésekkel felelt a cég. Az elmúlt évben pályázati forrásból egy horizontális fűrészt állítottak munkába a legkorszerűbb termékek előállítására, valamint hosszúsági, illetve szélességi optimalizálót, targoncákat szereztek be, transzportöröket újítottak meg. Jövőre tervezik egy rönk-kérgező gép beszerzését és egy, a telepi anyagmozgatót megkönnyítő tehergépjármű vásárlását. A jelenlegi és a várható megrendelések lehetővé teszik, hogy az üzem jelentős árbevétel eredményeként a jö-

vő évben, további fejlesztéseket alapozhat meg.

A cég bízik benne, hogy ennek a válságnak lassan vége van – a faipari megrendelések egyértelműen ezt jelzik – és ezekkel a fejlesztésekkel azokat az igényeket is ki tudják elégíteni, amelyek a válságot követően fognak felmerülni.

Az üzem Csurgó számára is fontos, hiszen a város legnagyobb foglalkoztatója és adófizetője. A stabil működésnek köszönhetően bizakodva tekintenek a jövőbe, hiszen a fejlesztésekkel megtarthatják a foglalkoztatás jelenlegi szintjét, illetve esetleg bővíteni is tudnak.

Jelen volt az átadáson a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. Agrár és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatója is. Dr. Jung László kiemelte, hogy a bank, a tulajdonosi jog gyakorlójaként, alapvető feladatának tekinti, hogy mind a huszonkét állami erdőgazdaságában olyan fejlesztéseket hajtsa-

nak végre, melyek stabilizálják a társaságokat. Megjegyezte, hogy az erdész munkája akkor teljesedik be, amikor a faanyag végső felhasználásra kerül, például bútort, vagy építőanyagot születik. Példaértékű és iránymutató szemléletnek tartja, amikor mindez egy kézben van, és koncepció mentén épül fel a rendszer, mint a SEFAG Zrt. innovációi esetében. Az üzem minden egyes szegletében újszerű technológiai megoldásokkal találkozhat az odalátogató, a késztermékek esetében pedig láthatóan átgondolt fejlesztésekről van szó.

Szászfalvi László miniszteri biztos, a térség országgyűlési képviselője beszédében kihangsúlyozta, hogy az egykor lényegesen magasabb foglalkoztatási mutatókkal bíró gyárnak a jelenben is kimagasló a fejlődési potenciálja. Célként fogalmazta meg a foglalkoztatási létszám bővítését. Felhívta a figyelmet arra, hogy a gyárban mindig történt valamilyen fejlesztés annak ellenére, hogy a válság valóban óriási kihívásokkal állította. Fontos megjegyezni, hogy a csurgói gyár stabil foglalkoztató a térségben. Megköszönte a SEFAG Zrt. vezetésének, hogy a legnehezebb időkben is – az önkormányzattal összefogva – mindent megtettek annak érdekében, hogy meg tudják őrizni ennek az üzemnek a múltját, tradícióit, értékeit, lehetőségeit és ezzel a munkahelyeket is.

Szöveg és kép: **Detrich Miklós**